

ВИСОКИ САВЕТ СУДСТВА
ПИСАРНИЦА

ПРИМЉЕНО: 05.11.2020

Суд	Орг. је	Број	Прилог	Вредн.
127	02	015-00-10/2020		

ВИСОКИ САВЕТ СУДСТВА

За Изборну комисију

од 20.10.20.

Поштовани,

На основу члана 28 Правилника о раду изборне комисије Високог савета судства достављам Вам Програм и своју личну и радну биографију ради објављивања на интернет страници Високог савета судства.

У Београду, дана 04.11.2020.године

Судија Вишег суда у Београду
Марија Аранђеловић Јуреша

ПРОГРАМ

Кандидата бр. 4 за изборног члана Високог савета судства
из реда виших и привредних судова у Републици Србији

Марије Аранђеловић Јуреша

Судије Вишег суда у Београду – Посебног одељења за сузбијање корупције

Драге колеге судије,

Да би се достојанство судијске професије подразумевало а не тражило, са искреном жељом да сваки судија буде поштовани појединац у друштву - а суд институција којој грађани верују, приоритетне вредности за које бих се залагала и активности које бих предузела као члан Високог савета судства су:

1. Афирмација рада и поштења, али и храбрости судије да стане иза одлуке коју је донео у складу са својим слободним судијским уверењем и правним схватањем. При томе, храброст не треба да се сведе на изузетну личну храброст судије, већ систем треба да створи услове за изражавање сопственог професионалног става као гарантованог права.

2. Охрабривање судија да слободно формирају и јавно изнесу своје мишљење у вези са свим стручним и друштвеним проблемима који утичу на рад судова или су од општег интереса за грађане (али не и са циљем личне промоције или постизања других интереса). Само кроз размену релевантних мишљења је могуће доћи до најбољег решења које је у интересу свих нас (а не само инстакнутих или добро повезаних појединаца).

3. Одлучније, бескомпромисно, правовремено и јавно реаговање Високог савета судства у свим случајевима некоректних, увредљивих, неистинитих или нестручних коментара у јавности који нарушавају углед или достојанство сваког појединог судије или судијске функције у целини, као и на свако тенденциозно коментарисање судских поступака у медијима од стране разних интересних група или представника извршно-политичке власти које има за циљ посредно или непосредно вршење притиска на судску власт, угрожавање личног и професионалног интегритета судија или прејудуцирање судских одлука. Сматрам да ће на овај начин бити послата јасна порука широј јавности да је правосуђе способно али вољно да стане иза својих судија и да се одупре непримерним притисцима.

4. Отварање Високог савета судства према јавности кроз транспарентнију и активнију комуникацију са медијима у вези свих важних питања везаним за положај судија, судова и правосуђа у целини (а преко партнера кога, нажалост, Високи савет судства још увек нема), модернизовање начина комуникације (који ће јавности пренети информацију на најбржи и најадекватнији начин), изношење у јавност јасних и сваком грађанину разумљивих информација о раду и функционисању судова као и о актуелним предметима (како би се предупредило нестручно и малициозно коментарисање поступака који интригирају јавност) и истицање свих добрих помака у правосуђу (којих свакако има - у погледу решавања старих предмета, реновирања судских зграда, побољшања техничких услова и друго) а како оне негативне (којих неминовно има) не би непотребно стварале погрешан утисак о судијама и судовима у јавности. Важност побољшања утиска који суд оставља код грађана о правичности, непристрасности и исправности одлука је неупитна.

5. Бити судија је, пре свега, интелектуалан и сложен посао на који утиче много повезаних фактора. Како се рад судија не би првенствено вредновао квантитативним показатељима и поштовањем рокова за израду одлука, већ и на основу других прецизније и боље дефинисаних параметара од којих зависи квалитет и ефикасност рада сваког судије, неопходна је измена Правилника о критеријумима, мерилима, поступку и органима за вредновање рада судија и председника судова, али и Закона о Високом савету судства (у контексту унапређења транспарентности изборног процеса и процеса напредовања судија, те преспективања одлука овог тела).

6. Напредовање судија „по реду“ и објективним критеријумима требало би да се увек подразумева (како судијама тако и члановима Савета који одлучују о томе), а прекоредно напредовање може и мора бити само последица транспарентне и стварне правничке изузетности (тј. резервисано за оне појединце који, без обзира на године живота и судијског стажа, својим способностима, доприносом правној теорији и пракси, резултатима рада, посвећеношћу и личним квалитетима то стварно заслужују). Оне заиста изузетне међу нама лако препознамо јер су ретки. Али, због чега има тако много оних чија посебност није уочљива - а ипак су напредовали пре свих нас?

7. Ефикаснија примена законом прописаних санкција у свим појединачним случајевима несавесног вршења судијске функције или понашања недостојног судијске функције је неопходна у циљу избегавања стварања погрешног утиска у јавности да су „све судије исте“ (што суштински вређа већину судија), али и у контексту мотивације оних судија који своју судијску функцију обављају савесно, поштено, пожртвовано, ажурно и непристрасно. С тим у вези, потребно је изменити Закон о судијама и Правилник о поступку за утврђивање дисциплинске одговорности судија и председника судова (у смислу ревидирања врсте дисциплинских прекршаја, круга лица овлашћених за подношење дисциплинске пријаве, дисциплинских санкција, етичког кодекса и друго).

8. Системско, континуирано и равноправно побољшање материјалног статуса и услова рада свих судија у Републици Србији је предуслов за њихово лично достојанство, професионални ауторитет и успех у обављању судијске функције. Ово, између осталог, и зато што судија који нема адекватне услове рада (судницу и/или кабинет, записничара и слично), који нема судијског помоћника и/или приправника (већ је принуђен да своје одлуке ради, а често и куца, сам), који због недостатка времена за постизање захтеване ажурности у решавању предмета заостава себе и/или породицу и који, уз све то, осећа egzистенцијални страх или материјалну несигурност – често не одаје утисак ауторитативне или достојанствене особе, зар не? Наравно, у овом контексту не треба заборавити ни судије у пензији (који су свој радни век посветили правосудју и који су заслужили да своје позне године живота проведу достојанствено), али ни младе колеге (које и на овај начин треба мотивисати да себе у будућности виде као судије - а не адвокате).

9. Представници судске власти треба да се изборе да судски буџет предлажу судови и Високи савет судства у складу са својим проценама и стварним потребама (с обзиром да буџет утиче, посредно или непосредно, и на ефикасност и квалитет рада судија), али и да споне одговорност за располагање овим буџетом (као што је то омогућено Уставном суду). Наиме, представници друге гране власти, по природи ствари, потребе судова процењују у складу са сопственим интересима и капацитетима, али не и у складу са стварним потребама оних који непосредно суде или организују рад судова (везано за број судијских помоћника и приправника, административног особља и друго), тј. оних који знају „како суд дише“.

10. Повећање обима буџетских средстава опредељених за плате судија треба да буде такво да реално изједначи животни стандард судија у Републици Србији са стандардом какав имају судије у Европској унији или бар у региону. Виши стандард судија у развијеним демократијама не гарантује само њихову независност и самосталност - већ опредељује степен важности судијске функције у друштву, и, самим тим, интегритет, достојанство и углед судија. Ово се може постићи изменама Закона о судијама (у смислу повећања коефицијента за обрачун плата судија из члана 39 Закона о судијама), или, инсистирањем да се већ прописани коефицијенти примењују на цену рада која ће бити опредељена према висини просечне зараде у Републици Србији (што је реалан параметар, јавно доступан податак и адекватан показатељ стања у друштву). Такође, треба инсистирати на томе да се судијама омогући да користе своје право на регрес за коришћење годишњег одмора (који нам је свима преко потребан али не и увек доступан).

11. Неопходно је и стварање законских услова да се средства која припадају правосудним органима у већој мери употребљавају за побољшање услова рада у судовима или решавање ванредних ситуација (као је што тренутно пандемија вируса Covid 19 која битно утиче на рад судова, те захтева посебну пажњу, али и новчана средства, за заштиту запослених и странака). Између осталог, ово се може постићи променом регулативе везане за основ и висину трошкова поступка који се исплаћују из средстава суда (нпр. инсистирањем на смањењу прописаних тарифа о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и друго) и успостављањем ефикаснијег механизма надзора над трошењем ових средстава (у смислу конкретне контроле основа и висине исплате трошкова браниоцима, судским вештацима, другим институцијама и слично), као и проналажењем ефикаснијих механизма и интензивнијим коришћењем законских могућности за наплату судских паушала и такси.

12. Различита opterećenost sudova i sudija na teritoriji Republike Srbije (po broju, vrsti i složenosti predmeta u kojima postupaju) je, između ostalog, i merilo njihove međusobne ravnopravnosti. Naravno, nesrazmera svakako postoji i posledica je ne samo nadležnosti nekog suda, promene zakona u nekoj oblasti ili aktualizacije određene vrste sporova, već i činjenice da za određene sudove sistematizacija nije adekvatno uračunata. Rešenje zavisi od konkretnih okolnosti i razloga koji su ovog problema doveli i u skladu sa tim bi ga trebalo i rešavati (a na osnovu detaljne analize za svaki pojedini slučaj). Jedan od mogućih načina je da se sudovima u kojima sudije postupaju u znatno većem broju predmeta u odnosu na republički prosek dodeli i veći broj sudija. Takođe, moguće je izvršiti i delegaciju predmeta mañe opterećenim sudovima. Do tada, sudijama koji imaju višestruko veći broj predmeta u radu od kolega iz drugih sudova istog ranga hitno treba obezbediti bolje uslove rada i veći broj sudijskih pomoćnika, ali i materijalnu nadoknadu u vidu povećanja plate (o čemu, takođe, odlučuje Visoki savet sudstva).

13. Uspostavljanje jasnih, objektivnih i transparentnih parametara za sticanje svojstva mentora ili predavača na Pravosudnoj akademiji je izuzetno važno (tim pre ako se ima u vidu da Pravosudna akademija pretenduje da postane ustavna kategorija). Naime, dosadašnja praksa pokazuje da je nedefinisanost kriterijuma ko može biti mentor ili predavač jedan od uzroka neravnopravnog položaja sudija (pa i opravdanog nezadovoljstva). Sudija koji ima akademca, sudijskog pomoćnika i pripravnika je svakako efikasniji (ali i materijalno motivisaniji) od svojih kolega koji nemaju ovu vrstu pomoći.

14. Imajući u vidu broj sudija u sudovima opšte i posebne nadležnosti, različitosti i specifičnosti materija u kojima postupaju, kao i težnju savremenog pravosudnog organizacionog prava da se sačuvaју sve specijalnosti sudova - a posebno privrednih (na šta su skrenuli pažnju i međunarodni faktori), smatram da je izmena čl. 22 Zakona o Visokom savetu sudstva opravdana i logična, te da bi svoje samostalne izabrane predstavnike u Visokom savetu sudstva trebalo da imaju osnovni, viši i apelacioni sudovi, ali i privredni, upravni i prekršajni. Drugim rečima, neживотно je i nelogično očekivati da ће o izboru ili napredovanju sudija privrednog ili upravnog suda relevantno odlučivati izabrani članovi Visokog saveta sudstva koji potiču iz sudova opšte nadležnosti (kojima nisu poznate sve specifičnosti rada ovih sudova) i obrnuto. U kontekstu navedenog treba razmatrati i opravdanu potrebu da privredno pravna oblast ima dva sudeća veća u Vrhovnom kasacionom sudu, ali i činjenicu da nacrt amandmana na Ustav РС nije ni predvideo postojanje sudova opšte i posebne nadležnosti.

15. Aktivnije učenje Visokog saveta sudstva u davanju mišljenja o noveliranju postojećih ili donošenju novih zakona, sprovođenju Strategije razvoja pravosuđa (2020–2025) i Reviziranog akcionog plana za poglavље 23, ali i podrška Visokog saveta sudstva da se putem javnog slušanja i na druge načine уваже stavovi струке i nauke, kao i organizovano učestvovanje sudija u ovom smislu, omogućilo bi sudijama da neposrednije iznesu svoja iskustava i запажања, da дају предлоге, критике и сугестије у вези са законима које примењују у пракси, те да изразе свој став, између осталог, и у вези са саставом, надлежношћу и начином рада Visokog saveta sudstva и улогом Правосудне академије (npr. у расправи пред Народном Скупштином у вези са предлогом Владе РС из 2018. године да се промени Устав у делу о правосуђу).

16. Равноправно упућивање свих судија Републике Србије на стручна усавршавања ради унапређења теоријског и практичног знања из области у којој суде (уз важну улогу Правосудне академије у том процесу), као и континуирано улагање у овом погледу, је неопходно за ефикасну примену правничких знања судија у решавању предмета. Само судство у коме све судије учествују у сталној, континуираној и организованој едукацији и размени искустава са колегама може допринети угледу правосуђа у целини.

17. Надам се да ћете ову тачку мог програма допунити сви Ви, поштоване колеге судије, својим активним учешћем, добронамерним сугестијама, драгоценим искуством и конструктивним предлозима како да решимо проблеме са којима се сусрећемо, како да побољшамо услове рада и свој материјални положај, како да будемо ефикаснији, стручнији и независни, те како да сваки судија добије стварну могућност да учествује у очувању достојанства позива који смо одабрали, а Високи савет судства оправда своју Уставну дефиницију независног и самосталног органа који обезбеђује и гарантује независност и самосталност судова и судија.

С поштовањем,

Марија Аранђеловић Јуреша

Судија Вишег суда у Београду – Посебно одељење за сузбијање корупције

email: marija.juresa@gmail.com; marija.juresa@bg.vi.sud.rs
контакт телефони: 063/7732323; 011/7451173; 0117451111;

Лична биографија

Рођена сам **17.11.1967. године у Нишу** где сам завршила основну школу и гимназију „Стеван Сремац“.

Мој отац **Влада Аранђеловић** (рођен 1937. године у Нишу) је нуклеарни физичар. Радио је у више државних институција и предузећа, те учествовао у научним истраживачким пројектима у Јапану и USA.

Моја мајка **Љиљана Аранђеловић** (рођена 1939. године у Београду) била је магистар технологије. Радила је у Институту за нуклеарне науке „Винча“. Преминула је 1970. године у Београду у 29-тој години живота.

Мој супруг **Дарко Јуреша** (рођен 1963. године у Земуну) студирао је режију на Факултету драмских уметности у Београду. Дуги низ година ради као телевизијски продуцент и студијски музичар. С обзиром да потиче из старе земунске породице (која је више генерација уназад везана за Дунав) још увек се активно бави спортским једрењем (државни првак и репрезентативац).

Мој син **Андреја Јуреша** (рођен 2000. године у Београду) је студент друге године Факултета ветеринарске медицине у Београду. Завршио је музичку школу и свира 4 инструмента.

Моја ћерка **Лана Јуреша** (рођена 2003. године у Београду) је ученик трећег разреда Прве београдске гимназије у Београду. Завршила је музичку школу и свира клавир.

Дипломирала сам на **Правном факултету у Београду 21.06.1993. године**, а две године сам упоредо студирала и класичне науке на Филозофском факултету у Београду.

Професионална биографија

Након дипломирања, запослила сам се у заједничком представништву пет спољно-трговинских фирми као преводилац (од јуна 1993. године до марта 1994. године).

У периоду од 01.04.1994. године до 28.05.1996. године сам била приправник у Окружном суду у Београду, дана 29.05.1996. године сам положила правосудни испит, а од 01.06.1996. године до 26.05.1998. године радила као стручни сарадник у кривичном одељењу, малолетничком одељењу и у КЖ одељењу Окружног суда у Београду.

Дана 26.05.1998. године изабрана сам за судију Првог општинског суда у Београду (где сам у периоду од 01.06.1998. године до 31.12.2009. године поступала у парничном одељењу, ванпарничном одељењу, одељењу радних спорова, у Ипв Ивк материји, у истражном одељењу и у кривичном одељењу).

Од 01.01.2010. године до 01.03.2018. године обављала сам сталну судијску функцију у Првом основном суду у Београду у кривичном одељењу.

Одлуком Високог савета судства број 06-00-6/2018-01 од 27.02.2018. године сам упућена на рад у Посебно одељење за сузбијање корупције Вишег суда у Београду почев од 01.03.2018. године.

Одлуком Високог савета судства број 06-00-30/2018-01 од 01.10.2018. године изабрана сам за судију Вишег суда у Београду.

Од 26.10.2018. године до данас обављам сталну судијску функцију у Вишем суду у Београду у Посебном одељењу за сузбијање корупције.

Поред тога ...

Решењем Високог савета судства број 119-05-423/2016-01 од 25.10.2016. године именована сам за заменика Дисциплинског тужиоца Високог савета судства.

Ангажована сам као предавач на пројекту „Дисциплинска одговорност судија“ који се спроводи преко Високог савета судства и Правосудне академије.

Од септембра 2016. године до избора за судију Вишег суда у Београду сам била представник Републике Србије у „СЕРЕЈ“ (Network of the Pilot Courts of the European Commission for the Efficiency of Justice) при Савету Европе.

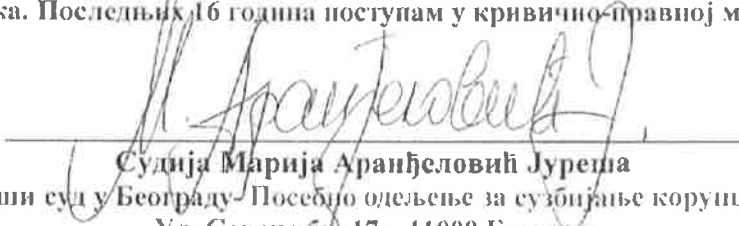
Ментор сам на Правосудној академији и предавач/ментор на Правној клиници.

Решењима Комисије Вишег суда у Београду Су I – 1 бр. 82/17 од 09.06.2017. године и Апелационог суда у Београду Су VIII бр. 283/20 од 10.09.2020. године утврђене су ми оцене рада „изузетно успешно обавља судијску функцију“.

Похађала сам велики број обука из области кривичног права, насиља у породици, корупције, прања новца, финансијске форензике и друго.

Говорим енглески језик (Cambridge - UK - 1982. година, UCLA - USA - 1985. година и други курсеви, као и специјалистички курсеви енглеског језика из области права). Служим се француским језиком.

Имам више од 26 година радног стажа у правосудју и више од 22 године судијског стажа. Последњих 16 година поступама у кривично-правној материји.

Судија Марија Аранђеловић Јуреша
Виши суд у Београду - Посебно одељење за сузбијање корупције
Ул. Савска бр. 17а, 11000 Београд
email: marija.juresa@gmail.com; marija.juresa@bg.vi.sud.rs
контакт телефон: 063-7732323